

СМУГАСТА червоно-біла труба над розбурханим реактором Чорнобильської АЕС відома всьому світу. Ця фотографія символізує трагедію віку.

Дванадцять років минуло, а не вщухає в душах людських біль того дня. І ятриться прикрите «саркофагом» атомне полум'я, готове будь-якої хвилини знову прорвати бетонну оболонку і викинути назовні ядерну смерть. Весь світ стурбований цією загрозою. Тим паче, що останнім часом по Києву поширилися чутки, нібито зруйнувалася частина «саркофага» і тепер над столицею нависла радіоактивна небезпека. А на самій ЧАЕС різко погіршилася радіаційна обстановка (газета «ФАКТЫ» № 98, 28 травня 1998 р.).

Кореспондент «ВЧ» одразу ж побував на Чорнобильській атомній, де мав розмову із заступником начальника об'єкта «Укриття» з виробництва Артуром КОРНЕЄВИМ.

«САРКОФАГ» НЕ ЗРУЙНОВАНИЙ. ДІПО - ТРУБА!

БЕЗПЕКА ЧАЕС - НАША БЕЗПЕКА

- Ви ж самі бачите, люди безперешкодно працюють не лише на діючому третьому енергоблоці, а й виконують свої звичні функції на об'єкті «Укриття», - заспокоїв Артур Анварович. - Не слід забувати, що ЧАЕС знаходиться під особливим пильним контролем світової громадськості та МАГАТЕ, тож найменші відхилення від норм у зоні відчуження одразу стануть відомі всьому світу. Інше питання: в якому стані у даний час перебуває безпосередньо об'єкт «Укриття»?

Рішенням урядової комісії нарешті затверджена стратегія приведення «ОУ» в екологічно безпечну систему. Вона включає як найближчу (стабілізаційний етап), так і довгочасну перспективу з обов'язковим вилученням з надр «саркофага» теплоутримуючих мас. Зрозуміло, що все упирається у фінансування. Як не дивно, до цього часу відомий на весь світ атомний монстр - об'єкт «Укриття» - існував за залишковим принципом. Можливо, саме через такий підхід і народилася подібна «качка» про зруйнування стіни «саркофага». Дійсно, цього року на станції різко підвищилася вологість. Лише за перші чотири місяці вже відкачано з об'єкта близько тисячі кубометрів води. Руйнуються стіни, панелі, перекриття... Проектні розробки подібних конструкцій «заморожені» ще з 1992 року.

Сьогодні на об'єкті «Укриття» повним ходом ведеться лише ремонт вентиляційної труби спільно з американськи-

ми конструкторами і фактично за їхні кошти.

- Артур Анваровичу, в якому інтерв'ю я читав, що зі всіх складових об'єкта саме труба знаходиться у найгіршому аварійному стані. І якщо ця «семидесятиметрівка» розвалиться, то зруйнує не лише реактор. Які роботи проводяться зараз, аби запобігти цьому?

- Два роки тому ми почали бити на сполох і як сліди трубу обстежити. Виявилось, що в деяких місцях тяги на ній вигнуті й розірвані. Адміністрація ядерного врегулювання підтвердила інженерний акт з приводу цього. З боку виробничих служб об'єкта «Укриття» зволікань не було. Всю документацію на проведення ремонтних робіт було зроблено, визначилися з підрядною організацією. Нею стало КСМП «Укренергобуд». Однак, перша частина коштів на цю мету надійшла будівельникам лише кілька місяців тому. «Пробив» їх нам хороший і щедрий душею американський партнер Рей Хантер. Визначилися, що Сполучені Штати виділять на ремонтні роботи вентиляційної труби мільйон доларів, канадські партнери - 800 тисяч, а Україна повинна на вирішальні роботи віддати 200 тисяч доларів. Це, вважаю, невелика сума, і наша держава її віднайде.

Роботи розплановані на п'ять етапів. Перший розпочали в грудні минулого року і, на диво західних партнерів, успішно і в строк його завершили. Крім «паперових» робіт ми повинні були ефективно попрацювати над ліквідацією радіоактивного забруднення в зоні виробництва, підтвердити детальною радіаційною розвідкою будмайданчика, місць ремонту, маршруту підвезення матеріалів, а також доставки і вивезення персоналу. Американці одразу ж висловили свою позицію: якщо на місці робіт дози опромінення досягатимуть 500 бер, фінансування проводитись не буде.

На другому етапі були встановлені спеціальні тренажери, на яких будівель-

ники відробляли кожен свій рух, відточували свої дії бригади під час взаємопраці на висоті. Наступний етап був теж досить напруженим, але все провели згідно з планом і у квітні було завершено доставку будматеріалів для ремонту зовнішніх кріплень і конструктивних підпор фундаменту труби.

Нині тривають основні роботи: з вентиляційної труби вирізаються дефектні вузли, а на їхнє місце вварюються нові. Траплялися навіть шматки труби вагою 200-300 кілограмів. Монтували їх спеціальними підйомниками, кранами. Спочатку, як я вже говорив, усі деталі відпрацьовували на тренажерах, щоб дії кожного монтажника були злагодженішими і швидшими. Адже на трубі радіаційні поля досить високі...

- Не секрет, що слов'янська душа не боїться куль, а невидимої радіації й поготив. Можливо, що дехто й з двома дозиметричними накопичувачами працює?

- Контролюють дози опромінення будівельників не лише вітчизняні спеціалісти, а й американські. На будмайданчику вже відпрацьовували 108 осіб, котрі, до речі, постійно взаємозамінюються. Дехто з них «схопив» 250 бер, дехто - 350. Це відповідає світовим нормам і практиці виконання подібних робіт.

- Кого б ви хотіли відзначити з цих умілих і, не побоююся цього слова, відчужених спеціалістів, які продовжують рятувати людство від катастрофи?

- Усіх 108 працівників і особливо їх керівників - будівельників Віктора Бородавка та інженера-дозиметриста Юрія Данченка, які контролюють весь фронт робіт. А від будівельної організації вміло курує виробничим процесом Віктор Залезецький. Це вселяє оптимізм, що до 31 липня усі роботи по ремонту вентиляційної труби, як і було заплановано, будуть виконані. Вік її продовжиться ще на багато років.

Розмову вів
Микола ОГОРОДНИК.

